Ročník XII. — Číslo 26. Kvasilov dne 3. července 1937. Opłata pocztowa uiszcz. gotówką. 35 gr.

Hlas Volyně

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Pozorujte, jak dítě zachází se svou loutkou a podle toho poznáte, jak s ním zacházejí jeho rodiče.

Inž. Alois Knotek:

Mladé pokolení.

Problém mládeže stal se vážnou aktualností naší doby. Sami paedagogové krčí rameny a nedovedou odpověděti, kam ta nová výchova povede. Přirozeno. Mládež dnes jinak vystupuje než to bylo za našich časů. Nastal spor. Starý uvažuje, bručí, varuje, doporučuje čekati. Mladý mnoho nemyslí, hned se rozhodne, vesele se do propasti vrhne, mnohdy lehkomyslně si hraje se životem. Mládež vzdaluje se od starých. Vidíme to v každé rodině. Jde jinou cestou, nemůže se shodnouti s názory starých. Hledí na svět jinak a starým se otevřeně nebo skrytě směje. A staří nechtějí nebo nemohou zresignovati ze svých zásad, náhledů a ideálů. Tak se vede boj. Oba tábory chtějí si dokázati pravdu. Jedni druhých snaží se překonati. Staří mluví: — Co my jsme? kde naše zkušenosti, práce, uznání, autorita? Holobrádkové nám chtějí poroučet, učit nás a sami se ještě nedovedou uživ t! Ještě nám budou vyčítati zpátečnictví, nerozum a vysmívati se našim šedinám! — Marno! Staří neustupují a mladí se nedají. Názory starých bankrotují. Namáhají se, pracují, šetří, ale srdce synů utíká jinam. Jsou vyšší cíle, ideály!

Problém výchovy. Dobro a zlo leží v duši každého člověka a záleží jedině na vypěstování vlastního charakteru, na kterou stranu se přikloní mezi věkem od 17 do 20 let, jak dokazuje ve svém nárysе z psychologie mládeže Mgr. Jan Kosciuk. Příklad vzbuzuje sílu, poučení ukazuje cestu a hranici. Mladý se brání: Ty pohlížíš na mne z vysoka, jako bys mi byl něco daroval! Při tom dobře víš jak jsi sám životem v mládí šel a zdá se ti, že i já tak j ti musím. To je zásada zastaralá. Každý z nás má svůj vlatní bol, stesk, každý hledá dobro a kde já podle tvého mínění hynu, tam může býti moje vysvobození. Život člověka není lešení z prken, nemůže býti vyměřený podle pravítka nebo kružidla, nemůže býti hřebíky a skobami uchráněn před osudem. Každý učitel má svoje zásady, svoji metodu a co teprve mluviti o těch, kteří ze své duševní vysokosti odmlouvají právo do života organismu, který stvořila příroda.

Mladé pokolení se ničím netrápí. Bolest starých je nezajímá. Chce sbořiti starý svět, toť jediný jeho úkol. Kde jsou hranice mezi pokolením mladým a starým? Do kterého roku jest člověk mladým a od kterého roku starým? Kdo stvořil takové názory? Mladí chtějí bořiti a stavěti znovu. Jaká ironie! Jsou toho schopni? Samé fráze, pýchá předchází pád! Tak si ulehčují staří!

Mladé pokolení není vyvolené, aby se na něm svět opíral. Přívrženci metody evoluční dokazují, že mládí má přednosti. Pokolení za pokolením klesá, ale svět mladých se znovu rodí a omlazuje.

A co mladé pokolení volyňských Čechů mluví? „Volyň nepotřebuje učenců, ale dobrých a zralých hospodářů. Musíme se snažiti, abychom neztratili ducha našich národních tradicí a zachovali je jako velice drahocenné vlastnosti své rasy, které učinily národ český velikým v minulosti. Čech býval vždy hospodářem pracovitým, pořádným, nevtíral se do politiky, ale stál příkladem mírumilovnosti všude, kde brázdu oral. Za dnešní doby závratných pokroků vědomosti nového pokolení volyňských našinců nestačí, aby se udrželo na výši doby, dnes musíme studovati, namáhati se, abychom šli krok za krokem s národem polským, který má dokonalé vyvinuté školství. Názor mladého našeho pokolení vyhránil se o jediné tužbě: dejte nám odbornou hospodářskou a chmelařskou školu s vyučovacím jazykem českým, abychom nebyli nuceni studovati na školách polských nebo nevyváželi peníze rodičů na studia do ciziny. Na školách polských se velice rychle asimilujeme, ztrácíme se v moři bratrského národa. Máme tisíce případů o tom. A budeme vinni? Nikoliv! Celou vinu ponese pokolení staré, které nám nechce rozuměti.

Dobře víme, že spolek Komenský při poradách u zeleného stola všecko odkládá, „co se týče pokolení mladých na Volyni" Pokolení starých nám nechce rozumět v tom odvěkém boji a my jich učiti nemůžeme, jdeme výš a výše.

Chceme se učiti, vzdělávati, studovati, co jeden rok zanedbáme, to už nikdy nenahradíme. Při našem hospodaření potřebujeme moderní pokrok, nemůžeme čekati. Staří nerozumějí potřebám mladého pokolení volyňských Čechů. Nedivte se tedy, že boj se zaostřuje a nespokojenost mladých šíří...

Sociální uvěr v Albertě.

Kanadská provincie Alberta tvoří území větší než Německo, Rakousko a Švýcary dohromady. Avšak jeho obyvatelstvo, čítající tři čtvrti milionu duší, sotva by stačilo naplnit jedno evropské velkoměsto.

Území celé provincie zdá se spočívati na pokladu, plném minerálů a petroleje. Jestliže nejnovější kanadský vynález, tak zvaný sociální úvěr je založen na kolektivních právech lidí na společné dědictví přírodních zdrojů, má v Albertě dobrý základ.

Až do otevření Kanadské pacifické dráhy byla Alberta nesmírnou, romantickou a neznámou zemí, do níž se odvažovali jen nejstatečnější lidé. Železnice otevřela celou tuto zemi lidem. Byl to kraj, kde desetikoňské potahy táhly pluh o deseti železech po polích tak velikých, že mizela na obzoru, kraj, kde pšenice byla mlácena ještě před sekáním a vysypávána ze strojů, než mohla uschnout. „Obilnice britské říše, svobodný domov pro miliony" — tak se psalo v novinách o této zemi, do níž se začali hrnout lidé z celého světa, Němci, Ukrajinci i Američané.

Tak vyrůstala Alberta, či lépe byla zdvihána jako cirkusový stan v blahobytných letech před válkou. A ještě deset let po ní byla její situace plna naděje a důvěry.

Ale potom se začaly nad ní stahovati mraky. Pšenice, pěstovaná v ohromné množství, nenalézala trhu a její cena se zhroutila.

Zhroucení pšeničného obchodu zanechalo kanadského farmáře na vyprahlé a opuštěné prérii. I sama příroda jej opustila a seslala naň sucho a kobylky, upozorňujíc ho, aby se znovu naučil číst bibli. Na sklonku roku 1933 se všechen hospodářský život na

kanadském západě zastavil, žije pouze z nahromaděné setrvačnosti úvěru a spojení s celou kanadskou dominií.

Ve chvílích národní tísně vždycky vyvstane nějaký prorok. Provinciální volby, vykonané v Albertě roku 1935, vynesly k moci proroka jménem Wiliam Aberhart, jehož heslem byl sociální úvěr a evangeliem malá knížka, prodávaná za deset centů. Aberhart, jako jiní mudrci, přišel z východu, kde byl učitelem, a na západě se stal kazatelem jakéhosi náboženství. Nyní vyvstal jako politický apoštol, dobývající zemi pod heslem sociálního úvěru.

Aberhartova doktrina, či lépe řečeno požadavek sociálního úvěru, má jako všechny „lidové doktriny" cosi do sebe. Je založena na nepopíratelné myšlence, že nikdo z nás si nepřinesl ničeho na svět a má přirozené právo na svůj podíl na bohatství tohoto světa. Jsem jaksi společnými dědici velikého statku, ale náš nynější sociální řád devadesát devět lidí vylučuje z dědictví, aby je věnoval jedinému. Každý z nás, bohatý nebo chudý, moudrý nebo hloupý, líný nebo přičinlivý má právo na část bohatství, jež se každoročně vyrobí, řekněme takových pět advacet dolarů měsíčně.

Je jisto, že Aberhartovi přívrženci tomu doslova nevěřili, ale když byl zvolen v srpnu 1935 do parlamentu v čele padesáti šesti svých poslanců, kteří tvořili rozhodnou většinu v celkovém počtu 63 poslanců, byla celá země jata velkým očekáváním a zlými předtuchami. Druhý den ráno prý mnoho prostších lidí se hlásilo na poště o svoji „sociální dividendu" 25 dolarů Tak pan Aberhart přešel z oposice do odpovědného úřadu a musel se „osvědčit". Na štěstí existuje stará politická britská poučka, co dělat v takovém případě, to jest nic. Pan Aberhart prohlásil, že musí mít „čas myslet" potřebu, kterou ještě nikdy nedal na jevo. Jal se radit s různými lidmi, a zatím ohlásil, že bude trvat nejméně osmnáct měsíců, než se bude moci „sociální dividenda" vyplácet. Její výše pětadvacet dolarů měsíčně zůstala a zůstane, stejně jako bude vždycky vyplácena až za osmnáct měsíců. Zatím se farmářům dává podpisovat přihláška k sociálnímu úvěru, provázena spoustou tištěných závazků, které se „sociální dividendou" nemají nic společného. Než je však podepíše, kanadský farmář chce vědět, jestli to zlepší jeho ceny a co vůbec celá ta prožluklá věc znamená.

Mnozí lidé sice podpisují, ale je jich tak málo, že pan Aberhart musel nedávno prohlásit do rozhlasu: „Chceme, aby naše prohlášení každý podepsal. Jestli nás zklamete, bude mně velmi líto, protože nebudou moci splnit svoje sliby." Je tedy přece jedna cesta z tohoto málo slibného podniku: Odchod pana Aberharta.

Kdyby sociální úvěr byl všechno, potom situace Alberty byla jen komedií, jež nic neznamená. Odešla by jako přišla a obilná pole by se znovu vlnila v záři slunce. Avšak temné mraky zastírají finanční pozadí. Nebezpečí Aberthartova režimu spočívá ve hromaděných státních, obecních i soukromých dluzích a v ožehavé otázce kanadské měny.

Dividenda sociálního úvěru nebude nikdy vyplácena. Úroky ze starých dluhů budou snižovány a nové porostou. Aberhartova strana zmizí a nastoupí konservativci, kteří dosud vždycky nakonec přišli, aby zachránili situaci.

Osvětová hlídka.

Paměť na objednávku.

(Dokončení.)

Podívejme se do mechanismu, kterým náš mozek registruje a uskladňuje do archivu vjemy pro pozdější užití, a pochopíme, proč tomu tak je. Naše paměť pracuje zcela pravděpodobně úplně odlišně od paměti našeho souseda. Že se jednotlivci liší zřetelně ve způsobu myšlení a představování, bylo po prvé dokázáno velkým britským vědcem Francisem Galtonem. Když se tázal lidí, jak si dovedou vybavovati, co viděli, někteří mu odpovídali, že si dovedou ve své mysli vytvořiti stejně živý obraz některého předmětu, jako by jej skutečně viděli. Jiní se přiznávali, že to nedovedou a nechtěli věřit, že by to dovedl někdo jiný.

Aby vysvětlil svá pozorování, Galton roztřídil své lidi na typy visuelní, které si pamatovaly jen to, co viděly, auditivní, které si nejlépe vybavovaly vjemy sluchové, a motorické, které si dobře pamatovaly vjemy pohybové. Moderní psychologové poněkud pozměnili toto roztřídění v tom smyslu, že každý z nás má více méně vyvinuty všechny tři typy, ale souhlasí s Galtonem v tom, že jedna z těchto tří pamětí značně převládá nad ostatními. Příkladem toho je průměrný člověk, který si pamatuje ze všeho trochu. Někdy se však setkáme i s lidmi, kteří jsou čistými visuelními, auditivními nebo motorickými typy.

Tyto rozdíly se projevují velmi zřetelně v řadě zajímavých testů, které sestavili psychologové. Test spočívá v tom, že zkoušená osoba se má naučiti řadě úplně nových slov, sice dobře vyslovitelných, ale nic neznamenajících, aby byl vyloučen vliv sdružování představ. Lidé s visuelní pamětí vnímají tato slova jako obrazy, což je zřejmo z toho, že je dovedou říkat stejně rychle zpředu i zezadu.

Proto visuelní typy si snadno pletou slova, která se píší podobně, zatím co typy auditivní snadno zaměňují slova, která podobně znějí. Auditivní typy jsou značně rušeny hlukem, který naopak nikterak nevadí typům visuelním. Auditivní typ se učí snáze, jsou-li mu slova předčítána.

Nejčastější ze všech jsou typy, které se učí slovům tak, že si je představují nebo skutečně cítí v ústech podle pohybů rtů, zubů a jazyka. Tyto motorické typy se učí nejlépe nahlas. A brání-li jim něco v tom, aby se učili nahlas, je lépe, neučí-li se vůbec.

Je známo ještě několik jiných typů paměti. Někteří lidé si dobře pamatují chuti, jiní zápachy. Ale tyto případy jsou řídké.

Praksí lze zdokonaliti jakýkoliv typ paměti, ale prakse v jednom druhu nepřispěje nikterak ke zdokonalení ostatních druhů.

Který typ je nejlepší?

Visuelní typ má zřejmou výhodu v tom, že si dovede zapamatovati obličeje, obrazy a výjevy, auditivní typ má zase výhodu při pamatování hlasů, řečí a hudby, motorický typ při ukolech, ve kterých je třeba prováděti z paměti přesné pohyby. Visuelní typ se obyčejně učí pomaleji, vybavuje však spolehlivěji a věrněji než typ auditivní nebo motorický.

Zde je několik pokynů, které nám dávají psychologové, abychom si zlepšili jak celkovou paměť, tak i práci při jednotlivých pamětních úkolech.

Předně, učíme-li se něčemu nazpaměť, učme se tomu jako celku a nedělme to na odstavce. Dejme tomu, že se chceme naučit básni o šesti slokách. Myslíme si, že bude snadnější naučiti se jí po dvou slokách. Pokusy však bylo zjištěno, že tato metoda je špatná. Přečtěme si báseň od začátku až do konce tolikrát, kolikrát bude třeba. Naučíme se jí tak, jak ji také potřebujeme přednášet, a lépe si ji zapamatujeme. Totéž platí o jakemkoliv jiném textu.

Nepřecpávejme paměť! V daném příkladě si báseň zapamatujeme mnohem věrněji, budeme-li si ji po jeden týden každý večer čísti dvakrát, než když si ji přečteme za jeden večer čtrnáctkrát. Také řečník se nebude připravovati teprve večer před vystoupením, aby pak nezůstal nečekaně vězet.

Nenamáhejme se příliš při učení. Pokusy bylo zjištěno, že duševní napětí, vyvolané přílišným namáháním paměti, zřetelně zpomaluje učení.

Důvěřujme své paměti! „Pokaždé, když si někdo postěžuje, že má paměť jako síto, udělá do toho síta další díru" praví Robert H. Thouless, britský lektor psychologie.

Nežádejte od paměti hned ze začátku velkých výkonů! Bez práce nejsou koláče a k dokonalosti dospějeme až po dlouhém úsilí a nepřetržitém cvičení.

Nedávejte paměti berle, nepomáhejte jí umělými prostředky, jako sdružováním barev s čísly. Je to špatné proto, že tak paměti ukládáte zbytečnou práci, když musí vybavovati dva vjemy, které nemají k sobě žádného přirozeného vztahu. Je zcela možné naučiti se číslům podle jejich tvaru. V tom je také tajemství pozoruhodné paměti Dr. Finkelsteina. Naučil se

prostě dívati se na dlouhé číslo jako na řadu tříčlenných obrázků, které si pamatoval jako celek.

Z pokusů, provedených v různých zemích světa, zjistil Dr. H. M. Johnson, že nejlepší doba na učení nazpamět je doba těsně před spaním. Výsledky jsou v této době o 30 až 40 procent lepší než jindy. Dr, Jonhson, zjistil, že účinek se ztratí, neusne-li člověk nejpozději za dvě hodiny po učení.

Nejdůležitější poznatek, ke kterému došli psychologové na základě četných novějších pokusů, je to, že paměť není jen výsadou tak zvaných nadaných, nýbrž že každému je možno zdokonaliti ji nad průměr.

Výběr.

Dopisy.

Z Rovna.

Teplé počasí letní činí byty naše dusnými a tělo člověka žádá osvěžení. Nejpříjemněji se dýcha v blízkosti vody, která k sobě láká dítky i dospělé. Kdo by odolal? Kdo by se divil, že nejvroucnějším přáním každého chlapce je naučit se plavat? Aspoň na chvíli svěřiti se tomu osvěžujícímu živlu vodnímu a nechati se jím unášeti. Tutéž touhu měli dva bratří Mazánkové 13 letý René a 11 letý Miroslav. Maminka sice nesdílela tu jejich zálibu častého se osvěžování ve vodě, neboť nedůvěřovala jejich umění plaveckému, ale prosbám dítek těžko se odolává. Vždyť to bylo dobré, když se chtěli naučit plavat. Ale hoši nebyli dosti opatrní při výběru místa pro své plavecké cviky. V pátek 25. června rozloučili se s maminkou, zastavili se u tatínka v obchodě a touha jejich nesla je do blízkého Basového Kuta k velkému rybníku. Zde se odevzdali vodě, která se jim tentokráte stala zrádnou. Chytili se za ruce a šli hloub do vody. Bylo to nedaleko od břehu protož nevěděli, že se tam pod vodou kryje prohlubeň. Zapadlí do ní. Mladší vyplaval nad vodu a byl vytažen nedaleko sedícím mladíkem Kalachem. Starší slabého srdce nesnesl zápas s vodou, podlehl, a když ho jistý vojak vytáhl, nalezen byl mrtvým. Kdo popíše zármutek rodičů nad nenadálou a tak tragickou smrtí jejich miláčka! Rovněž všichni krajané v Rovně a okolí byli touto smutnou události zarmoucení. Proto v neději odpoledne 27. června sešli se v hojném počtu, aby projevili svůj soucít truchlící rodině. Rovněž žáci české školy se svými učiteli, ústy řídícího učitele p, V. Vlčka, rozloučili se se svým spolužákem a vyprovodili jej na jeho poslední cestě. Pohřební obřady v jazyku českém a polském po způsobu církve českobratrské evang. reformované vykonal kazatel J. Tomeš a pohřební písně v domě smutku, v průvodu i na hřbitově zapěl pěvecký sbor z Michalovky. J. M. T.

Kronika.

Král Karol II. v Polsku.

Minulý týden skoro pět dnů prodleval rumunský král Karol II. s naslednikem trůnu kn. Michalem v Polsku. Celý průběh návštěvy byl velice slavnostní a srdečný. Ve svých projevech jak P. President Republiky tak i král Karol konstantovali naprostou shodu náhledu a velké přátelství jež pojí oba národy. Na důkaz toho vyslanectví obou států budou přeměněny v ambasady. Král Karol II. se svou suitou návštívil Varšavu, Biedrusk, kde byl slavnostně jmenován čestným plukovníkem a Krakov. Ve Varšavě se konala slavnostní přehlídka vojska, největší v osvobozeném Polsku. Ve čtvrtek král Karol opustil Polsko.

Poznaňský kongres Krista krále.

Dne 29.VI. byl ukončenkongres Krista krále, který se konal v Poznani za předsednictví kardinála arcibiskupa pařížského Msgra. Verdiera a za účasti četných zahraničních vysokých církevních hodnostářů. Polský primas kardinál Hlond, papežský legát na kongresu, sloužil pontifikální mši, jíž se zúčastnilo přes 100.000 osob. Kardinál Hlond vyzval všechny národy, bojující proti atheismu a trpící persekucí, aby se ozbrojily proti atheismu a novopohanství.

Slet československèho sokolstva v Americe.

20.VI. vyvrcholil v Chicagu III. slet Svazu československého sokolstva v Americe vystoupením všech složek na rozsáhlém stadionu na Vojínově poli v Grant Parku v Chicagu. Vystou-

220.

na obou statcích.“

Přistrčil Arturovy smlouvy a ten je vzal a počal pročítati. Mnohé mu bylo novotou, mnohému obratu ve smlouvě ne dost jasně rozuměl, ale chápal, že tyhle smlouvy dělali starší praktikové z pánství, na nichž se některé dvory již řadu let pronajímají a že asi při nich pomáhali právní zástupcové velkostatků. Nového by těžko přidával a jeví-li Rosenfeld ochotu zvýšiti nájemné, nebylo by tak zle. Požádal Rosenfelda, aby na chvíli posečkal a vyšed ven, poslal pro vrchního.

„Poraďte mi poctivě, co mám dělat,“ žádal ho, když s ním vstoupil do jednoho z prázdných pokojů. „Jakou sumu bych vlastně ze dvorů dostával?“

„Mohu hned posloužiti. Naše dvory mají celkem dva tisíce jedno sto jiter. Jelikož chce Rosenfeld platiti o padesát krejcarů více z míry, při takové velké ploše znamenalo by to velký přírůstek. Hned to spočítáme. U knížete L. platí se z jitra osmnáct zlatých, my bychom dostávali o zlomek více, takže by příjem činil skoro čtyřicet tisíc zlatých. To je velmi krásný peníz.“

„Je,“ přisvědčil Artur, jemuž číslice imponovala. Nespoléhal se na takový výtěžek a téměř o deset tisíc činilo nabídnutí Rosen-

217.

Což nejsou jiní pachtýři?“ namítal Artur. Viděl jednou dvůr v Rybníčkách, jehož nádvoří se topilo v bahně a nečistotě a bál se, že potom také jeho dvory budou tak vypadat.

„Což o to, páchtýřů bude dost, ale těžko říci, jací budou,“ ošíval se vrchní. „Má-li nájemce málo peněz a udeří-li špatný rok, je na hromadě a panství utrpí ohromné škody. Já jsem vždy pro něco jistého.“

„To máte také pravdu. Vzkažte tedy Rosenfeldovi, ať sem přijede. Lacino mu dvory nepronajmu, to ať se netěší. A také byste mohl objednati stavitele, rád bych mu svěřil opravu zámku. Vidím, že to nesmím již déle odkládati a co by se dalo ještě letos opraviti, opravil bych hned.“

„Vaše milost ráčí moudře dělati, střecha na zámku je již skoro skažená, do druhého poschodí teče po několika místech a mohlo by to všechno spadnout. Všechno obstarám, račte býti bez starosti a budu rád, že pan baron zavede pořádek. Na mne je to již mnoho, děti mi stále domlouvají, abychom si šli k nim odpočinout, neměl jsem však srdce opouštět své místo, dokud milostivá vrchnost sama to za dobré neuzná. Ještě dnes večer napíši listy i výpovědi a zítra bychom mohli vyjednávat.“

„Čím dřív to bude, tím mi to bude mi-

pili ve společných prostných cvičeních žactvo, dorost i členstvo. Cvičilo 3.000 cvičenců, při návštěvě 20.000 diváků.

Československý vyslanec Vladimír Hurban a chicagský stárosta Kelly dodaly této manifestaci lesku a váhy.

Postup Francova vojska ve Španělsku.

Podle úřední zprávy hlavního stanu Francovy armády pokračoval postup Francových oddílů na biskajské frontě a byly obsazeny výšiny podél železniční trati v důlní oblasti. Vládní vojsko se marně pokoušelo o protiútok západně od Pena Helada.

Ve 12,30 hod. dne 29. t. m. obsadilo Francovo vojsko Valmasedu. Při vstupu prvého oddílu do města vzdal se celý baskický oddíl, zvaný Avelladena. Další postup směřuje nyní na západ.

Jižní armáda obsadila výšiny, které dominují vodárenským budovám v Cuadalmellato. V důsledku toho je možno zavodňovati pole kolem Cordoby.

Co se děje ve Francii.

Rozhodnutí francouzské vlády zavříti na nějaký čas všechny bursy a vyhlásiti moratorium na závazky, splatné ve zlatě nebo v cizích měnách, nasvědčuje tomu, že ve Francii se připravují vážná rozhodnutí. Jak známo, Blumova vláde žádalo o plné moci k dosažení rozpočtové rovnováhy a k zajištění franku. Senát odepřel dáti Blumovi plnou moc v rozsahu, jak žádal a proto jeho vláda padla. Nynější vláda Chautempsova požaduje také plné moci k provedení těchto finančních opatření. Aby jejich provádění nebylo ohroženo spekulací, která je ve Francii velmi mocná (jelikož je vydatně posilována ze zahraničí), rozhodla se vláda zavříti bursy a vyhlásiti zmíněné moratorium. Z toho zejména též plyne, že vláda je odhodlána energicky uhájiti stabilitu franku a proto předem znemožňuje činnost spekulace. Vyskytá se otázka, jak s frankem naloží. Podle dosavadního zákona má francouzská vláda právo snížiti ještě o něco hodnotu franku. Jde nyní o to, zda tohoto zmocnění využije a bude stabilisovati frank na této snížené úrovni, anebo zda ponechá kurs franku volně se vyvíjeti v daných možnostech až by se ustálil na přirozené základně.

218.

lejší. Vyberte mi z panských služebníků nějakého člověka, který by se za vrátného hodil. Starého lokaje také musím jinam umístit, již nic nedokáže, ruce se mu třesou a zdá se mi, že z něho kořalka páchne."

Vrchní významně mávl rukou a ujišťoval, že se najde spolehlivých lidí dost. Za lokaje se hodí mladý hajný, který dřív býval panským kočím a v této hodnosti posluhoval panstvu, bylo-li více hostí. Za vrátného dá starého strojníka z lihovaru. Má ženu a dceru, které obstarají prádlo a úklid. Jen kuchařku bude nutno z města povolat, protože stará vrátná vařívala. Do té doby, než kuchařka přijde, nabídl Arturovi, že paní vrchní bude posílat jídlo zámeckému panu.

Rozjařen tolika novotami a vyhlídkou na rušný život, ulehal Artur. Vzpomínal opravdu na Miladu s celým ohněm svého bezelstného srdce. Kéž by tu Milada raději byla, poradila by mu, sdílela by s ním všechny starosti a pomáhala by upravovat budoucí společné hnízdo. Však ji brzy bude zde míti, nebude zimu tráviti sám. Dopadne-li vše k jeho spokojenosti, vyjede si na podzim trochu do světa, aby setřásl poslední zbytky hořkých vzpomínek a po návratu z cesty bude sňatek.

Vrchní správce staral se opravdu, aby

219.

novoty se plnou parou uskutečnily. Druhého dne po polednách předjel před zámek hezký kočar a z něho vystoupil nájemce Rosenfeld. Artur očekával, že se objeví nějaký ušpiněný a neobratný hlupáček a zatím to byl uhlazený pán se zlatým skřipcem a v bezvadném úboru. Představil se sice uctivě, ale bez podlízání a začal přímo o nájmu.

Artur se ocitl v rozpacích. Dosud neuvážil, jak vysoké nájemné bude požadovat, všechny formy nájmu mu byly neznámé a v téhle chvíli tušil, že jde o záležitost dalekosáhlého významu. Když Rosenfeld počal hned jednati, po malém váhání řekl, že se musí teprve poraditi.

„Jak je libo, pane barone," pokrčil Rosenfeld rameny. „Ráčíte-li si přáti, mohu posloužiti vzorci najemných smluv z okolních velkostatků. Mám jejich opisy s sebou. Z těchto smluv ráčíte seznati výši nájemného, oč se vlastně nejvíce jedná. Chtěje najmouti zdejší dvory, nemíním pana barona podskočiti. Rád bych je najmul proto, že je to velký objekt a že bych mohl také svým dvěma zeťům poskytnouti možnost, aby se podniku se mnou účastnili. Zde je smlouva z panství knížete L., zde smlouva z panství pana šlechtice M. Jsem ochoten dáti o padesát krejcarů větší najemné z míry, než mnoho-li se platí

Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA v Lucku.
Specialita pivovaru
— „SAKURA“. —
Doporučuj všude
tohoto českého podniku
znamenitý mok.

Inserujte u nás!!!

Všichni kupujeme u firmy **G. VUGMEJSTER,** Rovno. ul. 3. Maje 129., poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. Vugmejster své komisní sklady a jmenovitě:

1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Gerszowski & Sp.
5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků žirardovských závodů jako: plátna lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5 zl. za metr.
Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr kožešin a hotových kožešinových palet francouzských façon, a to: pižmovcových, fokových, hříběčích, teletinových, krtkových, murmlových a j.

Ceny nejnižší!

! Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte !

Czeska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Równem

(ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ) ul. 3. Máje 149. telef. 533.

Právě došly z BRANDÝSA n./L. ČSR. nejnovější konstrukce

žací stroje

s olejovou lázní; vál zhotoven jest z plechu ocelového silně pozinkovaného, kola na válečkových ložiskách se Staufferovými mazničkami

Gratia a Hermeta
orig. Melichar.

Všem pp. kteří si stroje předem předplatili oznamujeme, že ŽACÍ STROJE mohou odebrati každý den mimo svátku a nedělí.

ZVEME

ostatní zájemce o ŽACÍ STROJE k nezávazné prohlídce strojů na našem skladě v Rovně ul. 3-go Maja Nr. 149.

Dodáme Vám rovněž:

Náhradní dílce k žacím strojům MELICHAR, MAC-KORMICK, DEERYNG a jiným.

Umělá hnojiva, SEMENA **a hospodářské stroje.**

Ručíme Vám

za jakost dodaného zboží a konkurenční ceny. —

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 2 zl. 50 gr. ročně více. Cena inserátu: vel. $^1/_{12}$ zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.